

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros Decretalium, Tomus ...

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus VI. Ad quid teneatur possessor malæ fidei?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

peditur, quo minus fructus faciat suos. Ant. prob. Nam prius fuit sine noticia, quod res sit aliena, ut ponitur in casu; sed nec per contestationem litis hanc notitiam acquisivit (*ergo non est in mala fide formaliter*) nec etiam ex presumptione; quia sublato fundamento presumptionis, cessat presumptio; sed lis mota est fundamentum presumptionis? ergo lite sic mortua, seu sublata, cessat presumptio, *L. cum lite mota, ff. iudicatum solvi, ubi dicitur, quod perempta litis instantia, censeatur lis mota non esse non solum quoad litis ordinationem, sed quoad omnia, quae ab illo iudicio pendent.*

1058. Dices 1. possessor ad restitutionem est obligandus, ex quo est in mala fide; sed à litis contestatione est in mala fide, ergo. Resp. illum ad summum durante lite, esse in mala fide *presumpta*; sed hanc extinguere, lite perempta, cessatione actoris.

Dices 2. tunc solum cessat mala fides, quae contestatione litis praesumitur, quando litis instantia scitur esse perempta per cessationem actoris, *cognoscentis infirmum jus se habere*; non autem, si cessat ex aliis causis. Resp. N. ma. nam litis peremptio, consequenter omnium, quae ab illa pendent, unice pendet ex cessatione litis undecunque orta, quia lex cit. loquitur *indefinitè*.

1059. Dices 3. per litis contestationem civiliter rumpitur possessio ad longi temporis praescriptionem. Hinc possessor, litis contestatione interpellatus, non praescribit rem tempore ordinario; sed tantum, longissimo, etiam si lis perempta sit, cessatione actoris, *L. 1. C. de praescript. long. temp.* sed hoc non ex alio capite, quam quod mala fides, etiam post litem peremptam, extraordinario tempore praesumatur purganda, ergo. Resp. N. min. Nam leges hoc ipso, quod adfuerit fundamentum praesumendi malam fidem, licet iterum extinctum, ad ejusmodi praescriptionem requirunt longissimum tempus, non ob actu durante praescriptionem malae fidei lite perempta; sed ob praeteritam, ut vitetur omnis iniquitatis pe-

riculum.

* * *

ARTICULUS VI.

Ad quid teneatur possessor male fidei?

1060. Resp. quod teneatur restituere rem, cum fructibus etiam absumptis, secundum aetimationem, etiam si exinde factus non sit locupletior; ita communis cum Sanchez *l. 2. c. 23. num. 97. & 126.* Prob. 1. ex *L. si fundum, C. de rei vindicat.* ibi: *si tibi volenti fundum meum emere à non Domino, denunciavi, ne emereres, quia non erat vendibilis, tamen emisisti, teneri te, ad fundum, & ad fructus, quos mala fide percepisti, restituendos.* 2. ex §. *si quis à non Domino, læpocit.* ibi: *qui alienum fundum sciens possiderit, non idem concessum est (nempe id, quod possessori bonae fidei) itaque cum fundo etiam fructus, licet consumpti sint, cogitur restituere.* Et ratio est, quia si res aliena vel extrat apud illum, vel absumpta est mala fide? utrumque autem fundat obligationem restituendi; ergo; hujus ulterior ratio est ex eo; quia illi fructus cesserunt possessori bonae fidei *propter bonam fidem*; ergo ubi defuit bona, manserunt sub dominio Domini; ergo si possessor mala fide absumpsit, ex hac injusta læsione Domini tenetur ad restituendum, nimirum constituendo æqualitatem redditione cum jure læso.

1061. Si queras, quid dicendum, si injustè consumpsisti rem, quæ perituram, si mansisset apud Dominum, vel casu fortuito, vel alterius vitio? Resp. dicendum 2. te adhuc teneri ad ejus aetimationem; ita Rebellus *l. 2. q. 7. numer. 4.* Castropalaus *tr. 3. D. unic. p. 24. §. 9. n.* quia tunc adhuc verificatur, à te damnatum esse datum per injustitiam absolute, esto Dominus idem damnatum alia viâ subiturus erat. Nam futurus rei interitus non facit actionem tuam justam; cum nec tibi jus tribuat, nec Domino adimat. Obligatio autem restituendi fundatur in damno dato per injustitiam absolute; ergo. Fur tamen non tenetur ad restitutionem rei, quæ apud ipsum casu fortuito perit, æq; omnino peritura penes futurum Dominum; Rebell. *c. Leif. l. 2. c. 12. n. 90.*

Ratio,

Ratio, quia sic nec aliena res est penes te; nec etiam iniustitia commissa est à te in ejus interitu; ergo nec ex re accepta, nec ex injusta acceptione teneris. Quòd enim res non amplius sit, tu per nullam iniustitiam causasti, ut ponit casus; vi primæ autem acceptionis, & retentionis, ad nihil teneris, quàm ad reddendam rem, si extet, vel æquivalens, si tuâ culpâ Domino perit: neutrum est in hoc casu; ergo.

1062. Not. tamen 1. si, dum scis, rem certò perituram apud Dominum (v. g. incendio, incursum hostium, &c.) posses probabiliter præsumere, Dominum tunc non esse rationabiliter invitum, ut à te absumatur, & absumeres; te ad nihil tunc teneris; quia sic egisti bonâ fide; ita Lessius n. 93. contra Castropalaum; §. 9. n. 3. si autem rem in tali casu non absumpsisses, sed salvasses, restitutioni manet obnoxia, quia non desit esse Domini, quamdiu extat, nisi fuisset derelicta. Not. 2. cum res in periculo interitus injustè absumitur, & secundùm valorem restituenda est, valorem æstimari cum, quem habuit in tali periculo interitus, non extra. Solent autem in ejusmodi periculo res longè minoris fieri, urbene notat Layman cit. s. 2. num. 3. cum Castropalao §. 9. numer. 2. ergo.

1063. Conclusionem hanc 1. limitat Valquez q. de restit. r. 5. §. 1. D. 12. num. 78. ut non procedat, si fur inde non evasit ditior; nec Dominus eos, re non ablata, percepturus erat: Sed probabilius rejicitur hoc ipsa enim, quòd fructus ex re Domini nati sint, Domini erant; eosquè hic percipere debebat, sic Castropalaus cit. §. 10. n. 2. Limitant alii 2. ut non procedat de fructibus natis à melioramento facto à fure in re aliena; sic Sayrus in clavi regia l. 10. r. 2. c. 3. n. 2. sed rejicitur, si sermo sit de melioratione, quæ est sub Dominio Domini; sub cujus Dominio est res meliorata; ita Sanch. cit. n. 131. Sic enim fructus nati, Domino ex re sua proveniunt; illæ autem meliorationes ab alio factæ in re mea sunt meæ, quæ solo meo inhaerent; & sine incommodo ejus separari nequeunt; Layman cit. c. 4. n. 4.

1064. Limitat. 3. Navarrus in Manuali, r. 17. n. 25. ut non procedat in pretio locationis v. g. torquis aurei, non elocandi à Do-
Toms. II.

mino. Sic enim lucrum locationis se habet in hoc casu, sicut lucrum ex negotiatione cum pecunia deposita: Sed rejicitur; nam lucrum illud nascitur ex usu torquis inseparabili à torque; unde sicut usus est Domini, sic pretium usus. Hinc L. domum, C. de rei vindic. jubetur possessor malæ fidei restituere omnes pensiones, perceptas ex domo per iniustitiam occupatâ; ergo pensiones locationis non sunt fructus meræ industriæ; secus est in negotiatione cum pecunia. Nec lucrum illud immediatè respondet negotiationi, quæ est actio tua; non pecuniæ, vel ejus usui; & ideo ex usu secundario pecuniæ nascens, Domino debetur; Rebell. l. 2. q. 5. Sanch. cit. n. 133. nisi sit usus puræ industriæ, Castropal. n. 4.

1065. Certius est, te teneri ad lucrum cessans Domino, quod fecisset usu rei suæ, si ab hoc usu tua detentione iniqua detentus est; sic enim damni causa es injusta; Less. l. 2. c. 12. D. 17. n. 116. Hinc L. domum, cit. dicitur de possessore malæ fidei: Praeses provinciæ cum pensionibus, quos percipit, aut percipere poterat, cum omni causa damni dati (Domino) restitui jubebit. Nam, generaliter, cum de fraude disputatur, non quid habeat Actor, sed quid pot Adversarium habere non poterat, considerandum est; rég. 79. ff. de reg. juris.

1066. Loquendo jam de fructibus percipiendis, possessor malæ fidei tenetur etiam eos in foro externo restituere; patet ex L. domum, cit. si autem eos nec Dominus percipisset, probabilius est, eos non teneri in conscientia resarcire; Rebell. l. 2. q. 5. n. 1. Sanch. n. 118. quia quoad hos lex illa solum est in pœnam iniquæ actionis, & retentionis. Hic porò titulus locum non habet in foro conscientie ante sententiam Judicis; ut dicam infra.

ARTICULUS VII.

Ad quid teneatur possessor dubie fidei

1067. **R**esp. dicendum 1. eum, qui rem aliquam abstulit à rei Domino, vel possessore bonæ fidei, dubitans, an res sit sua?